

Aan de leden van de gemeenteraad van Amsterdam

Aan de leden van de stadsdeelraad Zuid van Amsterdam

Aan het College van B & W van Amsterdam

Aan het Dagelijks Bestuur van het stadsdeel Zuid van Amsterdam

Amsterdam, 25 januari 2012

Geachte dames en heren,

Namens 69 Amsterdammers die wonen en/of werken op, rond en in de buurt van het Museumplein (zie bijlage) doe ik u een oproep toekomen (zie bijlage) om verstandige beslissingen te nemen die op feiten en juiste overwegingen zijn gebaseerd, inzake de toekomst van het Museumpleingebied en met name die van het Rijksmuseum en de bestemming voor diverse verkeersdeelnemers en het blijvend openbare karakter van de onderdoorgang onder het Rijksmuseum door.

In de discussies de afgelopen tijd op en rond het Plein over de ideeën als verwoord in onze brief (bijlage) komen steeds pregnanter twee zaken naar voren.

Ten eerste hebben nogal wat mensen moeite met het plan voor een fietsroute onder het museum door omdat zij vrezen dat het daar dan een racebaan voor scooters zal worden. Zoals u in onze brief zult zien stellen wij uitdrukkelijk dat het verboden én fysiek onmogelijk gemaakt moet worden dat scooters en brommers gebruik zullen en kunnen maken van de fietsroute onder het Rijksmuseum door.

Het tweede punt waar de meningen over verschillen is het volgende. Heel wat mensen die niet in de buurt van het Museumplein wonen en/of werken, buurtbewoners die zelden of nooit fietsen, en zelfs mensen die buiten Amsterdam wonen, alle mensen die nauwelijks of geen persoonlijke ervaring hebben met de twee huidige "omrijroutes" om het museum heen, zijn van mening dat deze routes Hobbemakade-Stadhouderskade en Stadhouderskade-Jan Luykenstraat voor fietsers veilig genoeg zijn. Deze opvatting wordt gedeeld door ervaren, kerngezonde en onvervroren fietsers uit de buurt. Daar tegenover staan de vele bewoners op en rond het Plein en zij die daar werken, die dagelijks op de fiets aan den lijve ondervinden hoe levensgevaarlijk volgens hen beide "omrijroutes" zijn. Niet voor niets tekenden ook alle directies van de scholen rond het Museumplein in een eerder stadium een verzoek om de wel veilige fietsroute onder het Rijksmuseum door open te houden.

Wij wensen u na een naar wij hopen verfrissend Kerstreces veel wijsheid toe bij het nemen van uw beslissingen over deze voor de hele stad en ver daarbuiten belangrijke kwestie.

Met vriendelijke groet,
ir. Maarten Lubbers
Roelof Hartplein 128
1071 TT Amsterdam

BIJLAGE 1

Onderdoorgang Rijksmuseum moet open blijven, ook voor fietsers.

Vlak voor Kerstmis 2011 verscheen in Het Parool een paginagroot artikel over het Rijksmuseum en het Museumplein geschreven door de hoofddirecteur van het Rijksmuseum, de heer Wim Pijbes. Ondergetekenden, allen (reeds vele jaren) woonachtig en/of werkzaam op, rond of in de nabijheid van het Museumplein, hebben moeite met een aantal vooronderstellingen in het artikel en delen dan ook de conclusies van de heer Pijbes niet. Het lijkt ons van belang aan de Amsterdamse gemeenteraad en de stadsdeelraad Amsterdam Zuid onze bezwaren mee te delen.

Op het eerste gezicht lijkt het verhaal van de heer Pijbes een indrukwekkend betoog te zijn waar geen speld tussen te krijgen is, met veel voorbeelden uit de wereld van kunst & cultuur, uit heden en verleden, over sterk toenemende bezoekersaantallen en voorspellingen dat deze nog veel groter zullen worden. De heer Pijbes noemt namen van buitenlandse steden waar volgens hem veel meer ruimte wordt bestemd voor voetgangers dan in Amsterdam. **Rode draad in Pijbes' betoog is zijn wens om de onderdoorgang onder het Rijksmuseum voor fietsers af te sluiten.**

De heer Pijbes wil deze al 100 jaar bestaande openbare ruimte en tevens een van de belangrijkste fietsroutes van de stad aan de openbaarheid onttrekken en voor zijn museum in beslag nemen. Hij is niet de eerste bij het "privatiseren" van gemeenschapsgrond aan het Plein. Al eerder confisqueerde het Amerikaanse consulaat met lelijke hekken, een politiepост en nu ook nog een detonerend gebouwtje, een stuk van het Plein, gevolgd door het van Goghmuseum met zijn gesloten ronde in de volksmond geheten Japanse klagmuur, en nu het Stedelijk met de massale nu reeds liefkozend witte badkuip genoemde uitbreiding. De ruimtenood van deze beide musea had op een heel andere manier kunnen worden opgelost, waarbij op een respectvolle wijze zou zijn omgegaan met de fraaie 19e eeuwse bebouwing rond het grootste Plein aan de rand van de Amsterdamse binnenstad.

Bij herlezing van Pijbes' artikel blijkt er het een en ander niet te kloppen in zijn betoog. Het leidt tot de conclusie dat hij ongetwijfeld een knappe Hoofddirecteur van het Rijksmuseum is, maar dat hij kunsthistoricus is en blijft. En dat is nu eenmaal een ander vak dan dat van stedenbouwkundige.

De heer Pijbes schrijft op een niet te controleren manier over sterk toenemende bezoekersaantallen voor het opnieuw te openen Rijksmuseum. Hij verwijst daarbij o.a. naar de Hermitage, een geheel nieuw schitterend museum dat opende in de tijd dat drie van de grootste Amsterdamse musea dicht waren. Ook wijst hij op het nieuwe Stedelijk. Dat was echter al geruime tijd deels opnieuw open, en er kwam vrijwel geen enkele bezoeker! De enorme aantallen nieuwe bezoekers voor het nieuw te openen Rijksmuseum van Pijbes lijken dus nogal uit de lucht gegrepen. Zeker is het mogelijk dat er meer bezoekers zullen komen, maar hoeveel dat er zullen zijn, in deze tijden van aanhoudende dreiging van internationale recessie, is hoogst onzeker.

In plaats van het nu rigoureuus volgen van Pijbes' wens om de onderdoorgang geheel voor fietsers af te sluiten, zou het beter zijn, om te zeggen "OK, bij de Uitmarkt, een mogelijke huldiging van Ajax en/of een groots (muziek)festijn e.d., sluiten we de passage af". Dat zal neerkomen op vijf tot tien keer per jaar. Gedurende de overige 355 – 360 dagen kunnen al die honderdduizenden Amsterdammers (en trouwens ook steeds meer toeristen!) er dus gewoon blijven fietsen.

Als na enige tijd zou blijken dat de combinatie van voetgangers, bezoekers van het museum en fietsers toch niet goed mogelijk is zonder gevaren voor welke groep dan ook, kan altijd nog bekeken

worden, welke alternatieve oplossingen (bijvoorbeeld de doorzichtige schermen uit een eerder plan van de heer Pijbes zelf) mogelijk zijn.

De heer Pijbes kreeg voor zijn plan – weg met de fietsen – steun van een paar bekende Amsterdammers, die niet in de buurt van het museum wonen of werken. Er was ook een groep bekende Amsterdammers die wel in de buurt wonen en/of werken en die – evenals alle directies van de onderwijsinstellingen rond het Plein – pleitten voor het handhaven van de fietsroute onder het museum door. Het omrijden op de fiets, zowel via de Stadhouderskade – Jan Luykenstraat als de Hobbemakade – Stadhouderskade is immers levensgevaarlijk, zeker voor kinderen en ouderen. Daarnaast waren en zijn er de tienduizenden fietsers, georganiseerd in de Fietsersbond, die ook vochten en nog steeds vechten voor de van oudsher bestaande fietsroute. Zij spreken natuurlijk ook voor de honderdduizenden fietsers die geen lid zijn van de bond.

De heer Pijbes wijst in zijn stuk op het realiseren van voetgangersgebieden in de buurt van belangrijke culturele voorzieningen in Londen, Florence en Rome. Om te beginnen is dit natuurlijk het vergelijken van peren en appels, aangezien deze steden enorm van elkaar verschillen wat betreft aantallen inwoners, hun plattegronden en hun karakter. En bovendien is ook Amsterdam al lang bezig met het maken van voetgangersgebieden, zoals op het Leidseplein, het Rembrandtplein, het Waterlooplein en het Museumplein zelf !

De heer Pijbes heeft gelijk als hij pleit voor een schone, veilige stad voor Amsterdammers, bezoekers en toeristen, een goed functionerend taxisysteem, meer beschaving en hoffelijkheid. Dat scooters inmiddels veel te veel onveiligheid veroorzaken doordat de overheid geen duidelijke regels stelt is ook waar. Daar moet wat aan gebeuren, bijvoorbeeld door een verbod van scooters op fietspaden. Zeker moet verboden en met fysieke middelen onmogelijk gemaakt worden dat scooters en brommers samen met fietsers onder het Rijksmuseum door zullen en kunnen gaan. Wie in Amsterdam zou het niet eens zijn met deze mooie doelstellingen? Maar Pijbes' afkeer van en verzet tegen fietsen en fietsers is onzin. Amsterdam is in Europa en waarschijnlijk in de hele wereld de stad met de hoogste fietsersdichtheid. Dat is uitstekend voor het milieu, voor de leefbaarheid in de stad en voor het minimale ruimtebeslag.

Het Rijksmuseum wordt prachtig en Wim Pijbes is een inspirerende en uitstekende Hoofddirecteur, maar “schoenmaker, houd je bij je leest”. Het is te hopen dat B&W en de Gemeenteraad van Amsterdam, alsmede het stadsdeel Zuid, het hoofd koel houden, verstandige beslissingen nemen die het beste zijn voor het Museumpleingebied en de hele stad, en zich niet laten imponeren door de privémening van de meest gezaghebbende museumdirecteur van Nederland die in een aantal opzichten niet of onvoldoende met feiten en bewijzen is onderbouwd.

BIJLAGE 2

Ab Schuster, fotograaf
Ans Dijkstra, hostess in appartementencomplex
Aukje Holtrop, publicist
Bas Lubberhuizen, caféhouder
Benno Becht, gepensioneerd ondernemer
Bertie Eringa, universitair docent italiaans
Bettina Swaab, kledingstyliste en productmanager
Biem Enters, docent maatschappijleer
Bram Verhappen, directeur stichting Bink
Charles Roelofsz, kunsthandelaar
Cora Hazewindus, hovenier
Corinne Noordenbos, fotograaf
David Frankenhuys, bijlesdocent & webmaster Poliziek.blogspot.com
Diana Sol, juriste
Dick van Halsema, emeritus hoogleraar letterkunde
Dorien van der Waerden, beeldend kunstenaar
Eli Asser, VIP
Emma Luten, management consultant
Frank van Dorp, bewoner van de Pijp
Fred van Kooij, secretaris Bewonersgroep Duivelseiland
Frederike van Lowijde, fiscaal jurist en lerares vastgoedopleiding
Hanneke Groenteman, programmamaker
Hans Polak, documentairemaker
Henk Eggens, vm. hoofd technische dienst Samenwerking
Huub Stapel, acteur
Ida Zuiderland, bloemiste
Ika Sorgdrager, oud-rechter
Ike Cialona, literair vertaalster en publiciste
Iris Tulp, onderwijzeres in ruste
Jaap van Iterson, huisarts
Jan Haasbroek, journalist
Jan van der Veen, huisarts
Joke Boedels
Joris Hoyle, student taal en communicatie
Josje Janse de Ronde Bresser, fotograaf
Jutka Rona, fotograaf
Kaspar Mengelberg, psychiater en psychotherapeut
Kees Olthuis, musicus
Lenneke Boelen, vertaalster
Liesbeth Nieuwenhuijse, schilderes
Loeky Olthuis, verpleegkundige
Maarten Lubbers, stedenbouwkundige
Marcel Misset, literair vertaler
Margit Frankenhuysen, hotelière
Maria Grosheide, oud-lerares engels havo/VWO
Marianne Tieleman, redacteur
Marieke Klinkert, bedrijfssocioloog
Marion Stotijn, oefentherapeut mensendieck
Mark Oomen, muzikant
Maureen Huisman, specialist ouderengeneeskunde

Mieke van der Weij, presentator
Nannet van der Kleijn, modeontwerper
Nelleke van 't Hoogerhuijs, advocaat
Nora Rozenbroek, apotheker
Ossian Bakker, jurist
Patricia van Mierlo, scenarioschrijver
Peter Nicolai, Amsterdammer, hoogleraar en advocaat
Piet Bakker, psychiater
Ron Hijman, neurowetenschapper en klinisch neuropsycholoog
Rosita Steenbeek, schrijfster
Sterre Haverkamp, beleidsadviseur cultuur
Steven Enters, senior consultant Werving & Selectie
Theo Loevendie, componist
Theo van den Oever, cabaretier en neerlandicus
Truusje Goedings, kunsthistorica en tekstschrijver
Truusje Middelhoff, juriste
Wensley Garden, begeleider gehandicaptenzorg
Wiepke Loos, kunsthistorica en redactrice
Willem de Vries, AOW-er